

[Heising.]

et betydeligt udviklingsarbejde i gang, således som vi også har det herhjemme på atomenergikommissionens forsøgsanlæg på Risø. Det er en kendt sag, at det kræver overordentlig store ressourcer på egen hånd at magte løsningen af alle de forskningsopgaver, der er tale om, og for de mindre og de små nationer bliver det derfor af største betydning, at den nationale indsats kan suppleres med et samarbejde med andre lande eller med grupper af andre lande. Det er dette synspunkt, der efter min gruppes opfattelse må tilsige os at deltage i internationalt samarbejde om atomenergien.

Det er vel imidlertid ikke helt uberettiget at stille sig det spørgsmål, om de forskellige former for internationalt samarbejde på atomenergiområdet alle er nødvendige, eller måske snarere at spørge, om arbejdet i de forskellige internationale organisationer og organer overlapper hinanden, således at større eller mindre dele af indsatsen kan være overflødig eller måske unødvendig. Jeg tror ikke, vi bør lade dette spørgsmål helt ude af betragtning, men jeg vil straks føje til, at jeg i og for sig er beroliget i den henseende bl. a. ved de oplysninger, der er givet i den seneste beretning fra atomenergikommissionen, hvor dette synspunkt i en vis forstand er fremhævet. Folketingets udvalg vedrørende atomenergikommissionens beretning har i øvrigt allerede været inde på det problem, og jeg tror derfor, man kan gå ud fra, at man fra dansk side er tilstrækkelig opmærksom på dette spørgsmål. Også den knaphed, der vel i de fleste lande er på teknisk og videnskabeligt uddannet personale inden for atomenergiområdet, tilsiger, at man bør undgå, at de internationale organisationers arbejder med atomenergi problemerne overlapper hinanden.

Jeg vil da også gerne netop i den forbindelse understrege, at i den forelagte konvention om sikkerhedskontrol er der forudsat en samordning af OEEC-kontrollen og den internationale atomenergiorganisationers kontrol, hvilket forekommer mig på én gang rimeligt og nødvendigt.

Jeg finder i øvrigt ikke anledning til i enkeltheder at beskæftige mig med indholdet af de to konventioner, der her fore-

slås ratificeret. Det er ved sådanne konventioner således, at man vel kan og bør vurdere enkeltheder og enkelte afsnit, men man må jo sluttelig tage stilling til konventionerne som helhed. Jeg skal derfor kun gøre nogle få bemærkninger om konventionerne.

Konventionen om etablering af sikkerhedskontrol har til opgave at sikre, at alt spalteligt materiale, der kommer i organisationens besiddelse, eller som af organisationen leveres til medlemslande, kun finder anvendelse til fredelige formål. Konventionens kontrol hermed er i princippet af samme natur som kontrolsystemet ved den internationale atomenergiorganisation, hvor hensigten er nøjagtig den samme, nemlig at sikre at fællesforetagender og spalteligt materiale udleveret til medlemslandene ikke på nogen måde kan udnyttes til militære formål. Derfor mener jeg, at der må være en rimelig mulighed for en samordning af de to organisationers kontrolsystemer.

En vurdering af de kontrolforanstaltninger, der kommer i betragtning, er vel ikke så ligetil for en ikke sagkyndig, men mit indtryk er, at de opfylder formålet så langt, som det under de nuværende forhold er gørligt. Der er det ganske interessante, man kunne måske endog sige bemærkelsesværdige, at sikkerhedskonventionen yderligere tænkes udbygget med en international domstol, der skal træffe afgørelse i tilfælde af tvistigheder vedrørende sikkerhedskontrollens udøvelse. Det kan ikke nægtes, at det, set sammen med konventionens sikkerhedsbestemmelser i øvrigt, tyder på, at der kan blive tale om at træffe ret rigoristiske foranstaltninger for at få skabt virkelig sikkerhed. Jeg mener, at deltagerlandene nødvendigvis må finde sig deri, når de vil være med i dette samarbejde, som jo, hvis det misbruges, kan få uønskede konsekvenser.

Den anden konvention har til formål at etablere et samarbejde om oprettelse af et fælles rensningsanlæg for bestrålet kernebrændsel, og dette anlæg skal være beliggende på det europæiske kontinent. Endvidere drejer konventionen sig om forskellige forskningsopgaver, der skal udføres i forbindelse med dette anlæg. Efter vore egne sagkyndiges bedømmelse er det af meget